

Mer bekymret for økonomi enn helse

Illustrasjon: VAV Images

Befolkningens holdninger til helsepolitiske spørsmål har endret seg under koronaepidemien. Nå er flere bekymret for økonomien. Kantar presenterte resultatene av Helsepolitisk barometer og covid-19-barometeret den 17. juni.

ELLEN BEATE DYVI

Den årlige spørreundersøkelsen *Helsepolitisk barometer*, gjennomført av Kantar, viser at et representativt utvalg av befolkningen er gått fra å være svært opptatt av helsepolitikk, til å være mer opptatt av landets økonomi.

I januar 2020 viste målingen at 50 prosent av befolkningen så helse og omsorg som en av de største utfordringene for landet. Denne andelen er høyere enn ved målingene i 2019 og 2018.

For å fange opp eventuelle endringer som følge av koronaepidemien, gjennomførte Kantar undersøkelsen på nytt, i uke 19, blant det samme utvalget av befolkningen som svarte i januar.

Den siste målingen viser at i mai mener 52 prosent at bekjempelse av arbeidsledigheten er den største utfordringen landet står overfor. Andelen som mener oppgavene i helsetjenesten er en av våre største utfordringer, er redusert til 35.

65 prosent er bekymret for konsekvensene epidemien kan få for dem selv og deres nærmeste.

Mindre redd for å bli smittet

Gradvis færre har trodd de selv ville bli smittet av koronaviruset. I uke 12, altså i den første uken etter nedstengningen 12. mars, tenkte bortimot halvparten at det var ganske eller svært sannsynlig at de selv kommer til å bli smittet. I begynnelsen av mai var dette halvert.

Over dobbelt så mange, 47 prosent, svarer at de er bekymret for egen privatøkonomi, sammenliknet med dem som svarer at de er redde for å bli syke (22 prosent).

Like fullt er halvparten av befolkningen redd for at det kommer en ny runde med smitte.

Tillit til helsemyndighetene

Undersøkelsen viser at tilliten til helsemyndighetene har økt i ukene med korona. Siden midten av mars og frem til begynnelsen av mai økte andelen som signaliserer ganske eller svært stor tillit til helsemyndighetene fra 77 til 92 prosent.

90 prosent er fornøyd med informasjonen som er gitt fra myndighetene om situasjonen med koronasmitte, og har tillit til at situasjonen er håndtert på best mulig måte.

Erfaringene til dem som har vært i kontakt med helsevesenet, er gode. 76 prosent har svært gode erfaringer. Dette tallet har vært ganske stabilt de siste årene. Det er 76 prosent som har vært i kontakt med helsevesenet i løpet av 2019. 47 prosent ved egen sykdom, 11 prosent som pårørende og 18 prosent som begge deler.

Bør bruke mer penger på helse

Ifølge Kantar bruker Norge 68 000 kroner i året per innbygger på helse og omsorg. 59 prosent mener at vi må bruke mer. Flere enn tidligere mener at det nettopp er helse og omsorg som bør prioriteres i statsbudsjettet. Og hvor skal pengene tas fra? Fra bistand og utviklingshjelp, mener 36 prosent, mens 35 prosent mener vi må ta «oljekroner».

Tilstrekkelig helsepersonell med riktig kompetanse er det de fleste mener regjeringen bør prioritere innen helse og omsorg i årene fremover. 85 prosent uttrykker bekymring for sykepleiermangelen i helsevesenet, og mener dette påvirker pasientsikkerheten i mange kommuner.

Færre vil ha todelt helsevesen

Bare seks prosent ser det som positivt med et todelt helsevesen i årets måling. Blant de som mener at vi har et todelt helsevesen er det stor enighet (65 prosent) om at dette bidrar til at forskjellene mellom folk øker. Samtidig er 38 prosent villige til å betale mer av helsetjenesten selv, for å være sikret en lettere og raskere tilgang til hjelp når de trenger det. Også 30 prosent av de som er negative til et todelt helsevesen er betalingsvillige.

Nordmenn bekymrer seg minst, sammenliknet med andre land

Kantar har også innhentet tall fra andre land for å sammenlikne hvordan befolkningen i 61 land har taklet tiden med pandemi og nedstengning.

Norge er blant landene som bekymrer seg minst for covid-19-pandemien viser Kantars covid-19-barometer. Målingen fant sted 24.–27. april 2020, og viser at i Norge er det 49 prosent som bekymrer seg svært mye (43 prosent av de under 34 år). Tilsvarende tall for Sverige er 70 prosent, mens Spania topper med 83 prosent. Frankrike, England og Italia ligger mellom Spania og Sverige, med 73 prosent. Danmark har 69 prosent, mens Finland har 61 prosent som bekymrer seg svært mye.

Norge er også blant landene som i minst grad føler at pandemien har påvirket dagliglivet og privatøkonomien. 70 prosent mener pandemien har påvirket dagliglivet, mot 78 prosent i Sverige, 88 prosent i Spania og Danmark, og 72 prosent i Finland. De som mener pandemien påvirker eller trolig vil påvirke privatøkonomien er 38 prosent i Norge, 59 prosent i Sverige og 28 prosent i Danmark. Italia topper med 80 prosent.

Eldre er mer bekymret for helsen enn yngre, mens flere yngre er bekymret over privatøkonomien enn eldre. Selv om Norge og Norden er minst bekymret for fremtiden er vi også bekymret for at det tar lang tid å gjenopprette økonomien. I Norge er 24 prosent bekymret for fremtiden (18 prosent av de under 34 år, og 32 prosent av de over 55). 72 prosent tror det vil ta lang tid for økonomien å komme seg.

Tillit til myndighetenes håndtering og informasjon

Folk i Norden, og i Norge spesielt, har hatt stor tillit til myndighetenes håndtering av og informasjon om pandemien. I Norge støtter 80 prosent myndighetenes håndtering, mens tallet for Sverige er 71, for Danmark 83 og for Finland 80. 80 prosent av nordmennene har også tillit til

nettsteder for myndighetsorganisasjoner som Folkehelseinstituttet (FHI) og Helsedirektoratet. Tilliten til deknin- gen fra nasjonale medier er lavere i Norge enn i Sverige og Danmark, med 51 prosent, mot henholdsvis 63 og 64.

Savn av familie og venner

Savnet etter å kunne være mer sammen med andre har vært den største utfordringen for befolkningen både i Norge, Norden og Europa. I land hvor befolkningen har vært isolert (Spania, Italia og Frankrike), har behovene i stor grad også knyttet seg til å komme seg ut.

Sosial omgang med andre, og reiser, er det vi gleder oss mest til etter at tiltakene er lempet på. 36 prosent av nordmennene har savnet frihet, 33 prosent har savnet å reise eller bytte jobb mens 24 prosent har savnet følelsen av trygghet. Pandemien har ført til at nordmenn har vært mer ute, og har trent mer, og også lest mer. 77 prosent har forsøkt å spise som normalt, og 30 prosent har forsøkt å spise sunnere. 58 prosent har redusert eller stoppet bruken av kollektivtransport (i mars), seks prosent har økt røyking og snusing og 52 prosent har brukt mer tid på digitale medier.

FAKTABOKS

Helsepolitisk barometer og covid-19-barometeret

- Kantar Helsepolitisk barometer er en årlig undersøkelse, siden 2016, rettet mot befolkningen over 18 år, der minimum 2 000 personer intervjues, i form av WEB-intervju, om deres holdninger i helsepolitiske spørsmål. Datainnsamlingen gjennomføres første halvdel av januar hvert år
- I 2020 har 2 102 personer over 18 år fra hele landet besvart undersøkelsen.
- Kjønn, alder, geografi og utdanning er vektet for å oppnå et representativt utvalg.
- Estimert feilmargin er +/-2,2 prosent, i de spørsmålene der hele utvalget er med.
- Covid-19-barometeret er en global undersøkelse om endringer i holdninger, atferd og følelser i befolkningen over 18 år, under covid-19 pandemien. Undersøkelsen er gjennomført i 61 land verden

Send dine tanntekniske arbeider til Sverige

Tumba Dental är Stockholms största tandtekniska labb. Vi erbjuder den bästa kvalitén till konkurrenskraftiga priser. Allt är svensktillverkat och håller hög kvalitét!

tumbadental.se | info@tumbadental.se | +46 8-534 104 50